

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

การจัดการสวนป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปโดย นายอภิชาติ บัวพุทธา หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานสวนป่าดงช้า
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. บริบทหรือความเป็นมา

1.1 สวนป่าดงช้า องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น มีสวนป่าในความรับผิดชอบ จำนวน ๒ สวนป่า ได้แก่ สวนป่าดงช้า สวนป่าเขาสวนกวาง มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๕,๑๗๔.๕๘ ไร่ เป็นสวนป่าโครงการที่ ๔ และ ๕ ซึ่งรับมอบพื้นที่สวนป่ามาจากกรมป่าไม้เพื่อดูแลและใช้ประโยชน์ พื้นที่ที่รับมอบมาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่มีปัญหาบุกรุกจากราษฎรก่อนการรับมอบ ในปัจจุบันได้ดำเนินการพัฒนาปลูกใหม่ไม่ยู่คาลิปตัสในสวนป่าดงช้า ตั้งแต่ปี 2561-2565 รวมพื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 1,875 ไร่ และมีแผนงานในการพัฒนาสวนป่าเขาสวนกวาง 644 ไร่ ให้อยู่ในสภาพของสวนป่าเศรษฐกิจในอนาคต ในการดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆของสวนป่าจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงานมวลชนสัมพันธ์ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชนรอบสวนป่ากับสวนป่า เพื่อให้การดำเนินงานของสวนป่าเป็นไปตามแผนงานและบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานต่อไปได้

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

- 2.1 ประชุมชี้แจงแผนงานและแนวทางในการดำเนินงานของสวนป่า และรับฟังข้อคิดเห็นของชุมชนรอบสวนป่า
- 2.2 เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานราชการและกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 2.3 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสวนป่า เช่น การทำวนเกษตรในพื้นที่สวนป่า การจ้างงานราษฎรในชุมชนในการดำเนินกิจกรรมสวนป่า
- 2.4 การสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น สนับสนุนกล้าไม้ ยานพาหนะ
- 2.5 ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

- 3.๑ ร่วมกับผู้นำชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่รอบสวนป่าได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติและร่วมกันดำเนินกิจกรรม
- 3.๒ ดำเนินกิจกรรมของสวนป่าโดยการมีส่วนร่วมชุมชน
- 3.3 ร่วมกิจกรรมด้านต่างๆกับชุมชน และติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 3.4 รับฟังปัญหาและร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานสวนป่า

4. ประเด็นความรู้สำคัญ

ในการดำเนินงานด้านต่างๆของสวนป่า ชุมชนรอบสวนป่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน ดังนั้นการประสานงานมวลชนสัมพันธ์กับชุมชนรอบสวนป่าและส่วนราชการในพื้นที่จึงเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานของสวนป่า โดยเฉพาะการประสานงานผู้นำชุมชนซึ่งมีส่วนสำคัญในการพูดคุยเจรจาสร้างความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่

5. สรุป

5.1 ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมของสวนป่าประสบผลสำเร็จตามแผนงาน

5.2 ช่วยลดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ การลักลอบตัดไม้ในพื้นที่

5.3 ชุมชนรอบสวนป่าและหน่วยงานราชการในพื้นที่มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานมากขึ้น

5.4 ชุมชนรอบสวนป่าได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมของสวนป่า เช่น การทำวนเกษตร การจ้างแรงงาน การเลี้ยงสัตว์และการเก็บหาของป่าตามฤดูกาล
